ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 91.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 12-го Ноября — 1835 — *Wilno. Wtorek. 12-go Listopada.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

8-го числа сего Ноября, въ день Тезоименитства Его Императорскаго Высочества Великаго Князя МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА и Его Императорскаго Высочества МИХАИЛА НИКОЛАЕВИЧА, въ Дворцовой Церкви совершена была Божественная Литургія, послѣ которой принесено благодарственное Господу Богу молебствіе о здравіи Его Императорскаго Величества, Ихъ Императорскихъ Высочествъ и всего Августѣйшаго Дома, въ присутствіи Его Сіятельства Господина Виленскаго Военнаго Губернатора, Гродненскаго, Минскаго и Бѣлостокскаго Генералъ-Губернатора, Генералъ-Адъютанта Князя *Долгорукова*, Его Превосходительства Командира 1-го Пѣхотнаго Корпуса Господина Генералъ-Адъютанта Барона *Гейсмара*, а также Гг. Генераловъ, Чиновниковъ, знатнѣйшихъ Дворянъ и другихъ Сословій; послѣ чего Его Сіятельство принималъ поздравленія. — Въ тоже время совершено благодарственное моленіе во храмахъ другихъ исповѣданій.—Вечеромъ у Его Сіятельства было собраніе знатнѣйшихъ Особъ и городъ иллюминованъ.

— 10-го ч. Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, въ 6-ть часовъ вечера, выѣхалъ въ Вилкомиръ.

Санктпетербургъ, 1-го Ноября.

Вчерашняго числа, поднятіемъ флага на Зимнемъ Дворцѣ, возвѣщено вѣрноподданнымъ жителямъ столицы о благополучномъ возвращеніи Его Императорскаго Величества.

— Государь Императоръ прибывъ въ г. Курскъ 22 числа, изволилъ въ 12 часовъ посѣтить Знаменскій Соборъ при домѣ Архіерейскомъ.

Изъ Собора Его Величество изволилъ посѣтить Богоугодныя заведенія Курскаго Приказа Общественнаго Призрѣнія, т. е. больницу, богодѣльню для лицъ гражданскаго вѣдомства и заслуженныхъ инвалидовъ, домъ ума лишенныхъ, домъ смирительный, рабочій и при ономъ фабрику, потомъ изволилъ дѣлать смотръ, находившейся въ сборѣ 2-й Драгунской дивизіи.

Въ сей день къ обѣденному столу Его Величества приглашены были всѣ Генералы, Полковые Командиры и Командиры батарей.

23-го числа, въ 9-ть часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ дѣлать ученье полкамъ 2-й Драгунской дивизіи съ ея Артиллеріею, коими былъ совершенно доволенъ, и въ два часа по полудни, отправился въ городъ Орелъ.

24 Октября, въ четыре часа по полуночи, Государь Императоръ прибылъ благополучно въ г. Орелъ. Въ десять часовъ утра, изволилъ слушать панникиду по Августѣйшей Родительницѣ Своей, блаженныя памяти Государынѣ Императрицѣ МАРІИ ѲЕОДОРОВНѢ. Въ двенадцать часовъ, Его Величество прибылъ въ Борисоглѣбскій соборъ, и по выслушаніи краткаго молебствія, изволилъ отправиться для осмотра богоугодныхъ заведеній Приказа Общественнаго Призрѣнія, а въ половинѣ перваго часа изволилъ дѣлать смотръ войскамъ 1-й Драгунской дивизіи, коимъ былъ совершенно доволенъ.

25-го Октября, въ девять часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ дѣлать маневръ оной дивизіи, по окончаніи котораго отправился въ Тулу, въ первомъ часу по полудни.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Wilno.

Dnia 8go t. m., jako w dzień Wysokich Imienin Jego Cesarskiey Wysokości Wielkiego Xiążęcia MICHAŁA PAWŁOWICZA, i Jego Cesarskiey Wysokości Wielkiego Xiążęcia MICHAŁA NIKOŁAJEWICZA, w kaplicy pałacowey odprawiona była Liturgia Św., po którey zanoszono dziękczynne do Pana Boga modły o zdrowie Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości, Ich Cesarskich Wysokości i całego Nayjaśnieyszego Domu, w obecności Jaśnie Oświeconego Pana Wileńskiego Wojennego Gubernatora, Grodzieńskiego, Mińskiego i Białostockiego Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Adjutanta Xiążęcia *Dołhorukowa*, Jaśnie Wielmożnego Dowódzcy 1go Korpusu piechoty, Pana Jenerał-Adjutanta, Barona *Geismara*, tudzież PP. Jenerałów, Urzędników i znakomitszych Obywateli.—W tymże czasie dziękczynne modły odprawiały się we wszystkich Świątyniach różnych wyznań. — Po nabożeństwie, Xiążę Jegomość Pan Wojenny Gubernator przyymował powinszowania.— Wieczorem u Jego Xiążęcey Mości był wieczor dla znakomitych osób i miasto było oświecone.

— D. 10 t. m. Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, ogodzinie 6-tey wieczorem, wyjechał do Wiłkomierza.

Sankt-Petersburg, dnia 1 Listopada.

Wczora, wystawienie chorągwi na Pałacu Zimowym, zwiastowało wiernym poddanym, mieszkańcom Stolicy, o szczęśliwym powrócie Jego Cesarskiey Mości.

— Cesarz Jegomość przybywszy do m. Kurska, dnia 22go, raczył o godzinie 12tey odwiedzić Znamieński Sobor przy Biskupim pałacu.

Z Soboru Nayjaśnieyszy Pan raczył odwiedzić dobroczynne zakłady Kurskiey Izby Powszechney Opieki, t. j. Szpital chorych, Szpital ubogich dla osób stanu cywilnego i zasłużonych inwalidów, dom waryotów, dom poprawy, zarobkowy i przy nim fabrykę, a potém odbywać raczył przegląd zgromadzoney 2giey dywizyi Dragonów.

Tego dnia, do stołu Jego Cesarskiey Mości na obiad zaproszeni byli, wszyscy Jenerałowie, Dowódcy półków i Dowódcy bateryi.

Dnia 23go, o godzinie 9tey rano, Cesarz Jegomość raczył odbywać ćwiczenie półkow 2giey dywizyi Dragonów, z jey artylleryą, z których zupełnie był zadowolony, i o godzinie 2giey z południa wyjechał do miasta Orła.

Dnia 24go Października o godzinie 4tey z północy, Cesarz Jegomość przybył szczęśliwie do m. Orła. O godzinie 10tey rano, raczył słuchać żałobnego nabożeństwa za Nayjaśnieyszą Swą Matkę, świętey pamięci Panią Cesarzową MARYĄ TEODORÓWNĘ. O godzinie 12 Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość przybył do Borysohlebskiego Soboru, i po wysłuchaniu krótkiego nabożeństwa, raczył udadź się dla obeyrzenia dobroczynnych zakładów Izby Powszechney Opieki, a o pół do pierwszey raczył odbywać przegląd woysk 1szey dywizyi Dragonów, z których zupełnie był zadowolony.

Dnia 25go Października, o godzinie dziewiątey rano, Cesarz Jegomość raczył odbywać ćwiczenie teyże dywizyi, po ukończeniu którego, wyjechał do Tuły, o godzinie 1szey z południa.

Во все время пребыванія Его Величества въ Орлѣ, тамошнее купечество, по особенному усердію и преданности, угощало войска полною порціею вина, говядины и булокъ, и кромѣ того, войска сіи на квартирахъ, отъ хозяевъ своихъ, имѣли хорошую пищу.

Въ Тулу Его Величество изволилъ прибыть 26-го Октября, въ три часа по полуночи. Въ девять часовъ, отправился въ соборъ; потомъ осматривалъ Кадетскій Корпусъ, Арсеналъ, Оружейный Заводъ и богоугодныя заведенія, и удостоивъ принятіемъ представленія дворянъ и купечества, въ первомъ часу по полудни, изволилъ отправиться въ Москву, и какъ выпалъ снѣгъ, и лѣтній путь сдѣлался затруднителенъ, то Его Величество изволилъ поѣхать въ перекладныхъ саняхъ, и къ одинадцати часамъ вечера былъ уже въ Москвѣ. (*Сѣв. Пч.*)

— Высочайшею Грамотою, 26-го Октября, Всемилостивѣйше сопричисленъ къ ордену *Св. Анны 1-й степени*, Преосвященный *Антоній*, Викарный Епископъ Варшавскій.

— Государственный Совѣтъ въ соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ докладъ Правительствующаго Сената, о правѣ на дворянство по ордену Св. Станислава, и находя опредѣленіе Правительствующаго Сената по сему предмету правильнымъ, согласно съ онымъ, положилъ: постановить въ дополненіе къ ст. 2232 Свода Учрежденій Государственныхъ: 1-е) что изъ лицъ, пожалованныхъ орденомъ Св. Станислава, съ 1815 по 17-е Ноября 1831 года, надлежитъ признавать въ дворянскомъ Россійской Имперіи достоинствѣ, только кавалеровъ 1-й степени; лица же, пожалованныя въ продолженіе сего времени 2-ю, 3-ю и 4-ю степенями того же ордена, не могутъ быть признаваемы въ семъ достоинствѣ; 2-е) что всѣ тѣ, которые получили орденъ Св. Станислава, безъ различія степеней, съ 17-го Ноября 1831 года, то есть со дня причисленія онаго къ орденамъ Имперіи Россійской, подъ наименованіемъ орденовъ Императорскихъ и Царскихъ, или отнынѣ оный получатъ, хотя бы по званію своему и не принадлежали къ дворянскому сословію, должны быть признаваемы потомственно въ дворянскомъ Россійской Имперіи достоинствѣ. На семъ Мнѣніи написано тако: „Его Императорское Величество воспослѣдовавшее Мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о правѣ на дворянство по ордену Св. Станислава,— Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. *Предсѣдатель Государственнаго Совѣта, Графъ Новосильцовъ* 30-го Сентября 1835."

— Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: признавать Фридриха *Винберга* Шведскимъ и Норвежскимъ Вице-Консуломъ въ Кронштатѣ. (*С. В.*)

ОБЪЯВЛЕНІЕ
Объ изданіи
ЛѢСНАГО ЖУРНАЛА ВЪ 1836 ГОДУ.

Лѣсной Журналъ, издаваемый съ 1833 года Высочайше утвержденнымъ Обществомъ для поощренія лѣснаго хозяйства, съ цѣлію распространенія въ отечествѣ познаній о правильномъ лѣсномъ хозяйствѣ, будетъ продолжаемъ и въ 1836 году, сообразно съ программою, принятою на 1835 годъ. Главнымъ предметомъ онаго будутъ, какъ и прежде, лѣсохозяйственныя науки; кромѣ того входятъ въ составъ Журнала Естественныя Науки и Сельское хозяйство, по отношеніямъ ихъ къ лѣсоводству, и охотничье искуство.

Лѣсной Журналъ будетъ состоять изъ слѣдующихъ отдѣленій:

I. Лѣсохозяйственныя Науки.

1.) Лѣсоразведеніе.
2.) Лѣсоохраненіе.
3.) Лѣсная Технологія или лѣсоупотребленіе.
4.) Лѣсная Таксація или лѣсовычисленіе.
5.) Лѣсоуправленіе.

II. Лѣсная Статистика и Географія.

1.) Правила обозрѣнія лѣсовъ и составленія статистическихъ описаній оныхъ.
2.) Статистическія извѣстія о лѣсахъ отечественныхъ и иностранныхъ.
3.) О мѣстонахожденіи, предѣлахъ распространенія, и распредѣленіи лѣсныхъ растѣній на земной поверхности.

III. Лѣсоизмѣреніе.

Изложеніе простыхъ и удобопонятныхъ способовъ измѣренія лѣсовъ, и краткихъ правилъ Геодезіи и Ситуаціи.

IV. Изобрѣтенія и открытія.

Описаніе лѣсныхъ орудій и разныхъ изобрѣтеній и открытій по лѣсной части.

V. Естественныя Науки.

1.) Ботаника, преимущественно лѣсная.

Przez cały czas pobytu Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości w Orle, kupcy tameczni, ze szczególney gorliwości i wdzięczności, przyymowali woyska zupełnemi porcyami wódki, mięsa, chleba, i oprócz tego woyska te na kwaterach, od swych gospodarzy, miały dobry pokarm.

Do Tuły Jego Cesarska Mość przybydź raczył dnia 26go Października, o godzinie 3ciey z północy. O godzinie 9tey, udał się do Soboru; oglądał potém Kadecki Korpus, zbrojownią, fabrykę broni i zakłady dobroczynne i zaszczycił przejęciem przedstawienia dworzan i kupców; o godzinie 1szey z południa wyjechać raczył do Moskwy, a ponieważ śnieg wypadł i droga kołowa stała się niedogodną, zatém Jego Cesarska Mość wyjechać raczył w saniach, które odmieniał na każdey stacyi pocztowey, i przed jedenastą wieczorem już był w Moskwie. (*P. P.*)

— Przez Naywyższy Dyplomat, 26go Października, Nayłaskawiey policzony do orderu *S. Anny 1go stopnia*, Przenaywielebnieyszy *Antoni*, Wikaryalny Biskup Warszawski.

— Rada Państwa na połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu, o prawie na Dworzaństwo z orderu Sgo Stanisława, i znaydując postanowienie Rządzącego Senatu w tey rzeczy zgodném z prawidłami, zgodnie z niém zamierzyła: postanowić jako dopełnienie art. 2232 Połączenia Urządzeń Państwa: 1ód) iż z osób, udarowanych orderem Sgo Stanisława, od 1815 roku do 17go Listopada 1831 roku, należy uznawać w Dworzańskiey Imperyum Rossyyskiego dostoyności, tylko Kawalerów 1go stopnia; osoby zaś, udarowane w przeciągu tego czasu 2gim, 3cim i 4tym stopniami tegoż orderu, nie mogą bydź uznawane w tey dostoyności; 2re) iż wszyscy ci, którzy otrzymali order Sgo Stanisława, bez różnicy stopniów, od 17go Listopada 1831 roku, to jest, od dnia policzenia go do orderów Imperyum Rossyyskiego, pod nazwaniem orderów Cesarskich i Królewskich, albo odtąd go otrzymają, chociażby nawet ze stanu swego nie należeli do stanu Dworzańskiego, powinni bydź uznawani potomnie w Dworzańskiey Imperyum Rossyyskiego dostoyności. Na tey opinii napisano tak: „Jego Cesarska Mość, nastałą opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa, o prawie do Dworzaństwa z orderu Sgo Stanisława, — Naywyżey utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. *Prezydent Rady Państwa, Hrabia Nowosilcow. 30go Września 1835 roku.*"

— Cesarz Jegomość, po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, Naywyżey rozkazać raczył: uznawać Fryderyka *Winberga* Szwedzkim i Norwegskim Wice-Konsulem w Kronsztadzie. (*G. S.*)

OGŁOSZENIE
O wydawaniu
LESNEGO DZIENNIKA NA ROK 1836.

Dziennik Leśny, wychodzący od roku 1833 przez Naywyżey utwierdzone Towarzystwo, dla zachęcenia do Gospodarstwa Leśnego, celem rozszerzenia w Oyczyznie wiadomości o porządném Leśném Gospodarstwie, będzie wychodził i w roku 1836, zgodnie z programmatem na rok 1835 przyjętym. Głównym jego przedmiotem będą, jako i dawniey, nauki o Gospodarstwie Leśném; oprócz tego, do składu Dziennika wchodzą nauki Naturalne i Gospodarstwo Wieyskie, we względzie ich do utrzymania lasów, i sztuka myśliwska.

Dziennik Leśny ma się składać z następujących oddziałów:

I. Nauki o Gospodarstwie Leśném.

1) Rozmnożenie lasów.
2) Utrzymanie lasów.
3) Technologia Leśna, czyli użycie lasów.
4) Taxacya Leśna, czyli obliczenie lasów.
5) Zarząd lasów.

II. Leśna Statystyka i Jeografia.

1) Prawidła obeyrzenia lasów i zrobienia statystycznych ich opisów.
2) Wiadomości Statystyczne o krajowych i zagranicznych lasach.
3) O mieyscach znaydowania się, granicach rozszerzenia i rozdzielenia roślin leśnych na powierzchni ziemi.

III. Wymiar Lasów.

Wyłożenie prostych i łatwych do pojęcia sposobów wymierzania lasów, i krótkich prawideł Geodezyi i Sytuacyi.

IV. Wynalazki i odkrycia.

Opisanie narzędzi leśnych, oraz różnych wynalazków i odkryć w Leśnictwie.

Nauki Naturalne.

1) Botanika, szczególniey leśna.

2.) Зоологія: описаніе животныхъ, полезныхъ или вредныхъ для лѣсовъ, и составляющихъ предметъ охоты.

3.) Минералогія: ориктогнозическое и геологическое познаніе почвъ и слоевъ земли.

4.) Химія: собственно химическое познаніе лѣсныхъ почвъ, и изслѣдованіе химическаго состава лѣсныхъ произведеній.

5.) Физика: о предметахъ Климатологіи и Метеорологіи.

VI. Садоводство.

1.) Разведеніе, сбереженіе и улучшеніе садовыхъ и плодовыхъ деревъ.

2.) Примѣненіе правилъ садоводства къ лѣсоводству.

VII. Наблюденія въ отечествѣ.

Извѣстія объ опытахъ, дѣлаемыхъ въ Россіи по части лѣсоводства и садоводства, и объ успѣхахъ лѣснаго хозяйства.

VIII. Сельское хозяйство.

Статьи о предметахъ онаго, имѣющихъ ближайшую связь съ лѣсоводствомъ.

IX. Охота.

Описаніе охотничьихъ орудій, разныхъ способовъ ловли и травли животныхъ, разные предметы, до егерскаго искуства относящіеся, замѣчательные случаи и охотничьи анекдоты.

X. Критика и Библіографія.

Библіографическія извѣстія и рецензіи сочиненій Русскихъ и иностранныхъ о всѣхъ означенныхъ въ программѣ предметахъ, и извлеченія изъ оныхъ.

XI. Смѣсь.

Описаніе лѣсныхъ заведеній. Извѣстія о трудахъ Ученыхъ Обществъ по части лѣсоводства, садоводства и Естественныхъ Наукъ; Біографіи и Некрологіи извѣстныхъ лѣсоводцевъ и естествоиспытателей. Задачи по части лѣсоводства и садоводства. Достопримѣчательности природы, краткія свѣдѣнія, объявленія, и другія статьи, которыя признаны будутъ полезными и не войдутъ въ составъ предъидущихъ отдѣленій.

Общество принимаетъ съ благодарностію сообщаемыя статьи по предметамъ, въ составъ журнала входящимъ, и помѣщаетъ тѣ, которыя оказываются соотвѣтствующими плану и цѣли изданія; таковыя статьи будутъ отпечатываемы и отдѣльно, въ числѣ до 200 экземпляровъ, въ пользу сочинителей, если они того пожелаютъ. Статьи, которыхъ нельзя будетъ помѣстить въ Журналѣ, будутъ по желанію возвращаемы.

Лѣсной Журналъ выходитъ ежемѣсячно, книжками отъ 8 до 10 печатныхъ листовъ; три книжки составляютъ часть, а четыре части годовое изданіе.

Цѣна годовому изданію 20 руб. съ доставкою въ С. Петербургѣ а съ пересылкою въ Губерніи 23 р. Подписка принимается въ С. Петербургѣ у Книгопродавцевъ *Смирдина, Заикина* и *Глазунова*. ГГ. Иногородные подписчики благоволятъ обращаться съ требованіями въ Общество для поощренія Лѣснаго Хозяйства или въ Газетную С. Петербургскаго Почтамта Экспедицію, а въ Москвѣ къ Книгопродавцу *Ширяеву*.

Желающіе имѣть полное собраніе Лѣснаго Журнала за 1833, 1834 и 1835 годы, котораго осталось небольшое число экземпляровъ, по тѣмъ же цѣнамъ, могутъ равномѣрно присылать свои требованія въ означенныя мѣста.

Въ предположеніи, что Помѣщики здѣшняго края, гдѣ лѣса составляютъ немалозначущую часть ихъ достоянія, охотно пожелаютъ получать столь полезный Журналъ, симъ объявляется программа на оный.

Одесса, 15-го Октября.

Прекрасный пароходъ, *Императоръ Николай*, по окончаніи починки онаго, отплылъ 11-го числа, вечеромъ, въ Николаевъ. Пароходъ этотъ совершенно исправленъ, послѣ поврежденія, причиненнаго пожаромъ, 15-го Іюля; при починкѣ сдѣланы даже многія улучшенія особенно въ кормовой части и во внутреннемъ расположеніи: теперь въ немъ устроены весьма удобныя каюты и зала. Сегодня или завтра онъ долженъ возвратиться изъ Николаева.

— Изъ *Константинополя* сообщаютъ слѣдующія извѣстія:

— На дняхъ Султанъ ѣздилъ въ Фанараки, мысъ близкій къ Кадикею, съ двумя Принцессами и съ множествомъ Придворныхъ. Экипажъ сестры Е. В. обратилъ на себя вниманіе своею красотою и богатствомъ. Во время этой прогулки Султанъ обращался съ привѣтливыми словами ко многимъ лицамъ и въ особенности къ Европейцамъ.

— Англійскій Посланникъ въ Персіи, Г. *Эллисъ*, прибылъ въ Эрзерумъ, гдѣ и былъ принятъ тамош-

2) Zoologia: opisanie źwierząt, pożytecznych lub szkodliwych dla lasów i stanowiących przedmiot myśliwstwa.

3) Mineralogia: Oryktognostyczne i Geologiczne rozpoznawanie gruntów i warst ziemi.

4) Chemia: właściwie chemiczne poznanie leśnych gruntów i śledzenie składu chemicznego płodów leśnych.

5) Fizyka: o przedmiotach Klimatologii i Meteorologii.

VI. Sadownictwo.

1) Zaprowadzenie, ochranianie i polepszenie drzew sadowych i owocowych.

2) Zastosowanie prawideł ogrodnictwa do Leśnictwa.

VII. Postrzeżenia Krajowe.

Wiadomość o doświadczeniach, czynionych w Rossyi w Leśnictwie i ogrodnictwie, i o postępach Gospodarstwa Leśnego.

VIII. Gospodarstwo Wieyskie.

Artykuły o jego przedmiotach, mających nayblizszy związek z Leśnictwem.

IX. Myśliwstwo.

Opisanie narzędzi myśliwskich, różnych sposobów łowienia i szczwania źwierząt, różne przedmioty odnoszące się do sztuki strzeleckiey, znacznieysze zdarzenia i anegdoty myśliwskie.

X. Krytyka i Bibliografia.

Wiadomości bibliograficzne i recenzye dzieł Rossyyskich i zagranicznych, o wszystkich w programmie wymienionych przedmiotach i wyciągi z nich.

XI. Rozmaitości.

Opisanie zakładów leśnych. Wiadomości o pracach Towarzystw Uczonych w Leśnictwie, Sadownictwie, Ogrodnictwie i naukach naturalnych; Biografie i Nekrologi sławnych gospodarzy leśnych i badaczów przyrodzenia. Zadania z Leśnictwa i Sadownictwa. Osobliwości natury, krótkie wiadomości, ogłoszenia i inne artykuły, które uznane będą za pożyteczne i nie weydą do składu poprzedzających oddziałów.

Towarzystwo z wdzięcznością przyymuje udzielane artykuły w przedmiotach, wchodzących do składu Dziennika, i umieszcza te, które okazują się bydź odpowiedniemi swojemu zamiarowi i celowi dzieła; takie artykuły drukowane też będą osobno, w liczbie do 200 exemplarzy, na rzecz autorów, jeśli tego będą żądali. Artykuły, które nie będą mogły bydź wydrukowanemi w Dzienniku, będą za odezwą zwracane.

Dziennik Leśny wychodzi co miesiąc w numerach od 8 do 10 drukowanych arkuszy; — trzy książki składają część, cztéry części ciąg roczny.

Cena roczney prenumeraty 20 rub., z przynoszeniem do domu w St. Petersburgu i z przesyłaniem do Guberniy 23 rub. Prenumerata przyymuje się w St. Petersburgu u Xięgarzy *Smirdina, Zaikina i Głazunowa*. PP. Prenumeratorowie z innych miast, raczą się odnosić do Towarzystwa Leśnego, lub do Gazetney St. Petersburskiego Pocztamtu Expedycyi, a w Moskwie do Xięgarza *Sziriajewa*.

Życzący mieć zupełny zbiór Dziennika Leśnego z roku 1833, 1834 i 1835, którego mała liczba exemplarzy pozostała, za też cenę, również mogą przysyłać żądania swe do mieysc wyrażonych.

Ze względu, że Obywatele tuteyszego kraju, gdzie lasy składają niemałą część ich majątku, chętnie zechcą utrzymywać tak pożyteczny Dziennik, przez ninieysze ogłasza się nań programma.

Odessa, dnia 15 Października.

Prześliczny parochód, *Cesarz Nikołay*, po dokończeniu naprawy, wypłynął dnia 11go Września, do Nikołajewa. Parochód ten zupełnie jest naprawiony po uszkodzeniu, zrządzoném przez pożar d. 15go Lipca; przy naprawie zrobiono nawet wiele ulepszeń, osobliwie w urządzeniu stéru i wewnętrznym rozkładzie: urządzone są w nim teraz bardzo wygodne kajuty i sala. Dzisia lub jutro statek ten powinien powrócić z Nikołajewa.

— Z *Konstantynopola* udzielają następnych wiadomości:

— W tych dniach Sułtan jeździł do Fanaraki, przylądka niedaleko Kadycei, z dwiema Xiężnami i mnóztwem dworzan. Pojazd siostry Jego Wysokości zwrócił na siebie uwagę wszystkich swą pięknością i kosztownością. Podczas tey przejażdżki Sułtan z uprzeymością przemówił do wielu osób, a szczególniey do Europeyczyków.

— Poseł Angielski w Persyi, P. *Ellice*, przybył do Erzerum, gdzie był przyjętym przez tamecznego Ba-

нимъ Пашею, со всѣми почестями, принадлежащими высокому его званію.

— Англійскій флотъ, находившійся въ половинѣ прошлаго мѣсяца въ Мальтѣ, занятъ былъ заготовленіемъ съѣстныхъ припасовъ и аммуниціи.

— Бешикташскій Дворецъ, передѣланный почти наново, назначается для зимняго мѣстопребыванія Султана. Теперь занимаются меблированіемъ онаго, и какъ скоро эта работа будетъ окончена, Султанъ перейдетъ туда изъ своего Бейлербейскаго Дворца. Большой Чераганскій Дворецъ, построеніе котораго производится съ необыкновенною роскошью, будетъ оконченъ не ранѣе пятнадцати или осьмнадцати мѣсяцевъ.

— Шуринъ Туниccкаго Бея прибылъ недавно сюда для врученія Е. В. драгоцѣнныхъ подарковъ, состоящихъ изъ золотыхъ и серебряныхъ слитковъ.

— Прекрасная погода, двѣ недѣли продолжающаяся уже въ Константинополѣ, препятствуетъ окончательному прекращенію чумы. Нѣсколько новыхъ случаевъ все еще доказываютъ существованіе оной. Весьма замѣчательно, что свирѣпствованіе оной сильнѣе всего обнаруживалось въ нынѣшнемъ году въ Перѣ. Въ донесеніяхъ госпиталя при Семибашенномъ замкѣ показывается еженедѣльно не болѣе 10 или 15 чумныхъ случаевъ, между тѣмъ какъ въ Галатѣ и Перѣ было въ послѣдніе восемь дней двенадцать случаевъ, распространившихъ опасеніе между Европейскими жителями столицы. (*Од. В.*)

szę, ze wszystkiemi honorami, należnemi wysokiemu jego dostojeństwu.

— Flotta Angielska, która się w połowie przeszłego miesiąca znaydowała w Malcie, była zajęta opatrywaniem się w zapasy żywności i ammunicyi.

— Pałac Besziktaszski prawie nanowo przerobiony, i jest przeznaczony na zimową rezydencyą Sułtana. Teraz zaymują się około jego umeblowania, i jak tylko to się ukończy, Sułtan tam przeniesie się ze swego Beglerbeyskiego pałacu. Wielki Czeragański pałac, budowanie którego z niezwyczayną odbywa się okazałością, będzie ukończony dopiero po piętnastu lub ośmnastu miesiącach.

— Szwagier Beja Tunetańskiego powrócił tu niedawno dla złożenia Jego Wysokości kosztownych podarunków, składających się ze złotych i srébrnych źlewków.

— Prześliczna pogoda, trwająca od dwóch już tygodni w Konstantynopolu, przeszkadza do zupełnego ustania zarazy morowey. Kilka nowych wypadków dowodzą jeszcze jey istnienia. Godna rzecz uwagi, że grassowanie jey naymocniey okazało się w roku teraźnieyszym na Pera. Z doniesień łazaretu będącego przy zamku siedmiu wież okazuje się co tydzień niewięcey nad 10 lub 15 wypadków zarazy, témczasem gdy na Galaczu i Pera w ostatnich ośmiu dniach było ich dwanaście, które rozszérzyły obawę między Europeyskiemi mieszkańcami stolicy. (*G. O.*)

Варшава, 12-го Ноября.

Его Императорское Высочество Великій Князь МИХАИЛЪ ПАВЛОВИЧЪ, Августѣйшій Братъ Нашего Всемилостивѣйшаго Государя, возвращаясь изъ Германіи, вчера въ 7 часовъ утра, изволилъ прибыть въ Варшаву. Онъ остановился въ Лазенковскомъ Дворцѣ.

— Вчера по утру въ 6 часовъ Его Свѣтл. Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, Намѣстникъ Царства, изъ Россіи возвратился въ здѣшнюю столицу. (*G. C.*)

Warszawa, dnia 12 Listopada.

Jego Cesarska Wysokość, Wielki Xiążę MICHAŁ PAWŁOWICZ, Dostoyny Brat naszego Nayjaśnieyszego Monarchy, wracając z Niemiec, wczora o godzinie 7mey rano, raczył przybydź do Warszawy. Mieszka w Pałacu Łazienkowskim.

— Wczora rano o godzinie 6tey, JO. Feldmarszałek, Xiążę Warszawski, Namiestnik Królewski, wrócił z Rossyi do tuteyszey Stolicy. (*G. C.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 15-го Ноября.

Генералъ отъ Кавалеріи и Генералъ-Адъютантъ Его Величества Императора Всероссійскаго, Графъ *Орловъ*, отправился въ С. Петербургъ.

— Сюда прибылъ изъ Дрездена Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ, Генералъ-Интендантъ Королевскихъ Музеевъ, Графъ *Брюль*. (*A.P.S.Z.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, dnia 15 Listopada.

Jenerał Jazdy i Jenerał-Adjutant Nayjaśnieyszego Cesarza Jegomości Rossyyskiego, Hrabia *Orłow* do St. Petersburga wyjechał.

— Przybył tu Rzeczywisty Radca Tayny, Jeneralny Intendent Królewskich Muzeów, Hrabia *Brühl* z Drezna. (*A.P.S.Z.*)

Франція.

Парижъ, 3-го Ноября.

Герцогъ *Орлеанскій* 31-го ч. с. м. во время прекрасной погоды, на пароходѣ *Касторъ*, отплылъ въ Корсику, а откуда отправится въ Алжиръ.

— Лордъ *Гренвилъ* ежедневно почти занимается совѣщаніями съ Княземъ *Броли*.

— Говорятъ, что Турецкій Посланникъ офиціально уже домагался возвращенія Алжира.

— *Temps* пишетъ: „Говорятъ на вѣрное, что Уполномоченный Соединенныхъ Штатовъ, сообразно полученнымъ отъ Правительства своего предписаніямъ, требовалъ выдачи паспортовъ такъ, чтобы чрезъ два или три дня выѣхать изъ Парижа. Господинъ *Бартонъ* уже намѣренъ былъ отправиться въ Гавръ, и сѣсть на корабль *Паландъ*, но по нѣкоторымъ причинамъ отложилъ на нѣсколько дней свой отъѣздъ; неизвѣстно, въ слѣдствіе ли вновь полученныхъ предписаній, или по убѣжденію новаго Министерства.“— Сегодня уже носился слухъ, что Г. *Бартонъ* послѣ жаркихъ преній съ Княземъ *Броли*, прошлую ночь уѣхалъ.

— Князь *Монтеллано*, Испанскій Вельможа, и недавно еще главный Начальникъ городской Мадритской милиціи, съ семействомъ и свитою своею прибылъ въ Бордо.

— *Парижскій Журналъ* прекословитъ извѣстію, распространенному другими газетами, что будто бы Министръ Внутреннихъ Дѣлъ запретилъ представлять оперу *Фигарова Женидьба*.

4-го Ноября.

Греческій Посланникъ Генералъ *Колетти*, вчера предъ полуднемъ поднесъ на аудіенціи Королю письмо отъ своего Монарха.

— Король съ своимъ семействомъ и съ Августѣйшими своими Гостьми отправился вчера въ Севръ на фарфорный заводъ.

— Военный Министръ Россійскому Посланнику давалъ обѣдъ, къ которому, кромѣ находящихся знатнѣйшихъ Россіянъ, приглашены были особы Дипломатическаго Корпуса.

— Бельгійскій Военный Министръ, проживавшій нѣсколько дней въ Парижѣ, для исправленія разныхъ дѣлъ, относительно Французовъ, въ Бельгійскомъ вой-

Francya.

Paryż, dnia 3 Listopada.

Xiąże *Orleański*, d. 31 z. m., przy naypięknieyszey pogodzie, na parochodzie *Castor*, wypłynął do Korsyki, zkąd uda się do Algieru.

— Lord *Granville* codzień prawie z Xięciem *Broglie* konferują.

— Mówią, że Poseł Turecki urzędowie dopominał się już o powrócenie Algieru.

— W *Temps* czytamy: „Za rzecz pewną mówią, że Pełnomocnik Stanów Zjednoczonych, stosownie do otrzymanych od Rządu instrukcyy, prosił o wydanie pasportów tak, żeby za dwa lub trzy dni z Paryża mógł wyjechać. P. *Barton* był już w przedsięwzięciu do Hâvre wyjechać, gdzie na okręt *Paland* miał się zabrać, ale znalazł przyczynę do odłożenia wyjazdu za dni kilka. Niewiadomo, czy to skutkiem nowo otrzymanych instrukcyy, czyli też, że ze strony nowego Ministeryum przychylenia się nastąpiły.“— Dzisia już nawet krążyła pogłoska, że P. *Barton* po żwawém z Xięciem *Broglie* rozmówieniu się, przeszłey nocy wyjechał.

— Xiąże *Montellano*, Grand Hiszpański i nie dawno jeszcze wódz naczelny milicyi Madryckiey, z familią i orszakiem do Bordeaux przybył.

— *Dziennik Paryzki* zaprzecza wieści, przez inne gazety rozniesionéy, że Minister spraw wewnętrznych zabronił grania opery „*Wesele Figara*.“

Dnia 4.

Poseł Grecki, Jenerał *Coletti*, wczora przed południem złożył Królowi na audyencyi list Monarchy swego.

— Król i Familia Królewska z NN. Gośćmi swemi pojechali wczora dla oglądania fabryki porcellanowey w Sevres.

— Minister Woyny dawał dla Posła Rossyyskiego obiad, na który, prócz znaydujących się Rossyan znakomitszych, zaproszone były osoby Korpusu Dyplomatycznego.

— Belgiyski Minister woyskowy, który od kilku dni w Paryżu bawił, dla ułatwienia różnych szczegółów, względem Francuzów, w woysku Belgiyskiém ze-

скѣ находящихся, вчера по исполненіи своего порученія, выѣхалъ обратно въ Брюссель.

— Говорятъ о новой конвенціи между Франціею и Гаитскою Республикою.

— *Ежедневная газета* сообщаетъ: „Мы узнали отъ приватныхъ нашихъ корреспондентовъ, что Испанскій Инфантъ *Донъ-Себастіанъ* прибылъ въ главную квартиру *Донъ-Карлоса. Донъ-Себастіанъ* проживалъ въ Италіи, посѣтилъ часть Франціи и 29-го ч. Октября переѣхалъ чрезъ границу. Это сынъ *Бейрской* Княгини и племянникъ *Донъ-Карлоса.* Онъ родился 1811 года; а въ 1812 обрученъ съ Принцессою *Маріею Амаліею*, дочерью Неаполитанскаго Короля.

5-го Ноября.

Посланники Англійскій и Турецкій, третьяго дня вечеромъ были у Короля. Вчера Король занимался съ Министрами.

— Графъ *Ригньи* такъ сильно заболѣлъ, что опасаются на щетъ его жизни.

— Нынѣ часто говорятъ, что прежніе Министры *Карла X-го*, по причинѣ нездороваго положенія замка Гамъ, будутъ переведены въ другое мѣсто, и полагаютъ, или замокъ Пьеръ-Шатель въ Энскомъ Департаментѣ, или же замокъ Бле.

— Къ извѣстію, сообщенному газетою *Temps*, что при *Пепинѣ* найденъ рисунокъ адской машины, *Courrier Français* присовокупляетъ: „Много говорятъ о слѣдствіяхъ обыска недавно сдѣланнаго Коммиссаромъ Полиціи *Жакеминомъ* въ квартирѣ *Пепина.* Тамъ найдены важныя бумаги, долго понапрасну исканныя, кои отданы Президенту Палаты Перовъ. Сіи бумаги могутъ объяснить: въ какой степени можно вѣрить показаніямъ *Фіески.*"

— Вчерашній нумеръ журнала *Gazette de France* на Почтѣ и въ Редакціи задержанъ.

— Изъ Тарбъ отъ 29-го ч. Октября доносятъ: „Вчера поутру въ четверть 5-го часа, было здѣсь землетрясеніе. Дома колебались въ продолженіе 7 или 8 секундъ. Нѣсколько часовъ вокругъ чувствуемы были удары и самые сильнѣйшіе при Пиринеяхъ. Въ Багерѣ было нѣсколько сотрясеній, продолжавшихся болѣе десяти минутъ; жители были выкинуты съ кроватей и почти нагіе бѣжали изъ домовъ. Сіе явленіе природы послѣдовало послѣ воздушнаго гула, на подобіе грома. Впрочемъ сіе землетрясеніе не причинило никакого вреда."

— *Алжирскій Монитеръ* сообщаетъ о важной стычкѣ 17-го ч. прош. м. при Белидѣ, происшедшей между Французами и Арабами. Если сіе сраженіе было важнымъ, то по крайней мѣрѣ не весьма кровопролитнымъ, поелику въ послѣднихъ строкахъ описанія онаго такъ сказано: „*у насъ одинъ убитый и десять чел. раненныхъ.*"

— По извѣстіямъ *Messager*, сообщеніе между Барцеллоною и границею опять прекращено.

6-го Ноября.

Князь *Таллейранъ* вчера, а Генералы *Себастіани* и *Аллардъ*, третьяго дня, были у Короля.

— Отъѣздъ ИИ. ВВ. Короля и Королевы Бельгійскихъ отложенъ къ слѣдующему понедѣльнику. Король и Королева Французовъ будутъ ихъ провожать въ Компьенъ.

— Графъ *Руминьи* отправился вчера отсюда въ Бернъ, откуда выѣдетъ въ Туринъ на мѣсто недавно ему назначенное.

— Выслужившій пенсіонъ Контръ-Адмиралъ Баронъ *Нерво*, недавно умеръ въ Ст. Жерменъ-ан-Ле, на 70 году отъ роду. За два мѣсяца до кончины сочеталъ онъ бракомъ своего сына съ дочерью Барона *Баранта.*

— Сегоднешній нумеръ *Gazette de France* напечаталъ: „Письма изъ Байонны сообщаютъ, что въ сраженіяхъ при Сальватеррѣ и въ окрестностяхъ Виторіи происшедшихъ 27 и 28 ч., о которыхъ упоминаетъ вчерашній *Монитеръ*, Христиносы разбиты на голову. Ихъ находилось 12,000, которые послѣ преслѣдованія ихъ Генераломъ *Виллареаль*, сдѣлались до половины неспособными къ войнѣ. Число плѣнныхъ считаютъ до 3,000 чел. Непріятельская артиллерія, часть конницы и множество оружія достались Карлистамъ. Безъ сомнѣнія мы вскорѣ получимъ подробное описаніе сего сраженія, которое ночью съ 28 на 29 ч. кончилось безпорядочнымъ бѣгствомъ. Сегоднешній *Журналъ Преній* того мнѣнія, что потеря *Кордовы* была несравненно значительнѣе, нежели оную вчера полагали. — *Phare de Bayonne* описываетъ сіе сраженіе слѣдующимъ образомъ: „28-го ч. колонна Христиносовъ, изъ 12,000 чел. состоящая, пришедши отъ Эбро, встрѣчена была 4-мя баталліонами Карлистскаго авангарда и принуждена отступить на Аріету и Сальватерру; при семъ случаѣ одно орудіе и 120 драгуновъ съ лошадьми достались во власть Карлистовъ. Ночью съ 28 на 29 ч., Кристиносы оставили

stających, wczora, po ukończeniu rzeczy tey z zadowoleniem, do Bruxelli napowrót wyjechał.

— Mówią o bliżkiém zawarciu nowey konwencyi między Francyą a Rplią Haitańską.

— *Gazeta Codzienna* pisze: „Dowiadujemy się od prywatnych korrespondentów naszych, że Infant Hiszpański, *Don Sebastian*, do główney kwatery *Don-Carlosa* przybył. *Don Sebastian* bawił we Włoszech, objechał część Francyi, i 29go Października granicę przebył. Jest to syn Xiężny *Beiry*, a zatém synowiec *Don Carlosa.* Narodził się w roku 1811; w 1812 zaślubił Xiężniczkę *Maryą Amalią*, córkę Króla Neapolitańskiego.

Dnia 5.

Posłowie Angielski i Turecki zawczora wieczorem od Króla przyymowani byli. Wczora Król pracował z Ministrami.

— Hrabia *Rigny* tak niebezpiecznie chory, że nawet obawa jest, ażeby nie umarł.

— Często teraz mówią, że dawnieysi Ministrowie *Karola Xgo*, z przyczyny niezdrowego położenia zamku Ham, do innego mieysca będą przeniesieni. Wskazują ku temu zamek Pierre-Chatel, w depart. des Ain, lub też zamek Blaye.

— Do wiadomości, przez gazetę *Temps* ogłoszoney, że przy *Pepinie* znaleziono rysunek machiny piekielney, *Courrier Français* dodaje: „Wiele mówią o skutkach przeszukania, dokonanego niedawno przez Kommissarza policyi *Jacquemin* w domu *Pepina.* Znalazł on tam wiele ważnych papierów, których naprożno szukano; wręczono je Prezydentowi Izby Parów. Papiery te mogą nadać pewny stopień prawdopodobieństwa wyznaniom *Fieschiego*, którego dotąd wyznania te nie miały."

— Wczorayszy numer dziennika *Gazette de France*, na poczcie i w Redakcyi skonfiskowany.

— Z Tarbes donoszą pod d. 29 Października: „Wczora o kwadransie na 5tą zrana mieliśmy tu trzęsienie ziemi. Domy wahały się przez 7 lub 8 sekund. Przez kilka godzin naokoło dawały się czuć uderzenia, naymocnieysze zaś przy Pyreneach. W Baguères było kilka wstrząśnień, kilkanaście minut trwających: mieszkańce z łóżek powyrzucani, i nadzy prawie z domu powybiegali. Zjawisko to przyrodzenia nastąpiło po huku w powietrzu, do grzmotu podobnym. Zresztą trzęsienie to żadnych szkód nie zrządziło."

— *Monitor Algierski* donosi o ważney rozprawie, d. 17 z. m. pod Belidą, między Arabami, a Francuzami zaszłey. Jeżeli ta utarczka była ważną, to przynaymniey nie nader krwawą, gdyż w ostatnich wierszach jey opisu są te słowa: „*mieliśmy jednego zabitego i dziesięciu ranionych.*"

— Podług *Messager*, kommunikacya między Barcelloną a granicą, znowu przerwana została.

Dnia 6.

Xiąże *Talleyrand* wczora, a Jenerałowie *Sebastiani* i *Allard* wczora od Króla byli przymowani.

— Wyjazd Królewstwa Belgów aż do przyszłego poniedziałku został odłożony. Król i Królowa Francuzów mają ich aż do Compiègne przeprowadzać.

— Hrabia *Rumigny* wczora ztąd do Berny wyjechał, zkąd się uda do Turynu, mieysca nowo sobie przeznaczonego.

— Pensyonowany Kontr-Admirał Baron *Nervo*, niedawno w St. Germain-en-Laye umarł, mając wieku lat 70. Dwa miesiące przed śmiercią jedynaka syna swojego ożenił z córką Barona Barante.

— W dzisieyszym numerze *Gazette de France* czytamy: „W listach z Bayonny donoszą, że w bitwach, 27 i 28 pod Salvatierra i w okolicach Vittorii zaszłych, a o których wczorayszy *Monitor* namienia, Krystyniści na głowę pobici. Było ich 12,000, którzy przez Jenerała *Villaréal* ścigani, i w połowie do walczenia nie zdatnemi się stali. Liczbę jeńców na 3,000 wynoszą. Artyllerya nieprzyjacielska, część jazdy i wielkie mnóztwo ręczney broni dostało się w ręce Karolistom. Wkrótce zapewne będziemy mieli obszerne tey bitwy szczegóły, która się w nocy z 28go na 29ty zakończyła ucieczką bez porządku. Dzisieyszy *Dziennik Rozpraw* tego jest zdania, że klęska *Kordowy* daleko znacznieyszą była, aniżeli ją wczora opisywano. — *Phare de Bayonne* też bitwę w taki opisuje sposób: „28go kolumna Krystynistów, z 12tu tysięcy ludzi złożona, która od Ebru przyszła, przez 4ry bataliony przedniey straży Karolistów napadniona, i przymuszona została, na Arrietę i Salvatierra cofać się; przy tém zdarzeniu 1 działo i 120 dragonów z końmi Karolistom się dostali. W nocy z 28go na 29ty Krystyniści opuścili obadwa pola i poszli ku Vittorii. Gdy w bliżkości tego miasta stanęli, zostali otoczeni przez 25 batalionów Karolistów, 900 koni i

оба поля и двинулись къ Витторіи. Остановившись близъ сего города, они были окружены 25-ью Карлистскими баталіонами, 900 чел. конницы и 4 пушками, продолжавшими убійственный огонь. Уронъ Христиносовъ, которые цѣлую ночь были аттакованы въ весьма невыгодной позиціи, долженъ быть значителенъ. Карлисты полагаютъ оный до 3,000 чел. Артиллерія и обозъ войскъ Королевы также перешли въ руки Карлистовъ.

— Сегодня на биржѣ посредствомъ корреспонденціи съ Испанскихъ границъ получены извѣстія, подтверждающія о пораженіи Христиносовъ, и цѣна ассигнаціямъ уменьшилась. При концѣ биржи будто бы получены благопріятнѣйшія извѣстія изъ Каталоніи, а именно: говорятъ, что со времени пріѣзда Генерала *Мины* въ Барцеллону, прибыло большое число волонтеровъ, для поступленія въ ряды Христиносовъ.

— Карлистскіе Генералы *Санхо* и *Мухахо*, 25-го ч. въ сопровожденіи 12 ч. жандармовъ, отправились въ Нарбонъ. (*A.P.S.Z.*)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 6-го Ноября.

Россійскій Посланникъ, Графъ *Поццо-ди-Борго*, давалъ въ Понедѣльникъ дипломатическій обѣдъ, для Князей Александра и Павла *Ливеновъ*, Графа и Графини *Штаренбергъ*, Генерала *Сухозанета*, Графа *Кауница*, Австрійскаго Повѣреннаго въ дѣлахъ Графа *Гуммеллаура*, Россійскаго Генеральнаго Консула *Бенкгаузена* и Барона *Четто*.

— На слѣдующей недѣлѣ всѣ кабинетные Министры возвратятся въ Лондонъ, поелику присутствіе ихъ будетъ нужно въ будущую Среду при избраніи Шерифовъ и для слушанія рапорта Рекордера. (*A.P.S.Z.*)

Австрія.

Прага, 25-го Октября.

Бывшій Французскій Маршалъ, Графъ *Бурмонъ*, сюда прибылъ и немедленно посѣтилъ Его Величество *Карла X.* Говорятъ, что онъ останется здѣсь долгое время.— 19-го числа, Австрія лишилась отличнаго Генерала, Графа Викентія *Эстереази*, затя Князя *Лихтенштейна*. Онъ скончался въ Эйсгрубѣ, въ Моравіи, на 49 году отъ рожденія. (*Сѣв. П.*)

Турція.

Константинополь, 7-го Октября.

Князь *Милошъ* приготовляется уже въ обратный путь въ Сербію. — Къ Дмитріеву дню (7-го Ноября) располагаетъ онъ прибыть въ свою Резиденцію, Крагуевацъ. Говорятъ, что Порта охотно приняла всѣ его предположенія относительно внутренняго управленія Сербіи; вообще Князь очень доволенъ своимъ пребываніемъ въ Константинополѣ. Распространились даже слухи, что Султанъ намѣренъ присоединить къ Сербіи одинъ округъ Босніи, дабы съ одной стороны наградить Сербскій народъ и его Князя, а съ другой, упрочить спокойствіе на Сербско-Боснійской границѣ. — Но доселѣ это одни только невѣрные слухи.— Безпорядки на островѣ Самосѣ принимаютъ видъ важный. (*Szles. Ztg.*)

Греція.

Аѳины, 8-го Октября.

Нашъ Архи-Канцлеръ Графъ *Армансперъ*, понесъ важную утрату, лишась старшей своей дочери, бывшей за Княземъ *Кантакузено*, которая, возвращаясь изъ Стамбула, умерла ночью съ 22-го на 23-е ч. Сентября. Говорятъ, что она пострадала отъ моровой язвы, свирѣпствующей въ Стамбулѣ. (*G. C.*)

20-го Сентября.

Въ здѣшней газетѣ *Сотеръ*, отъ 6 Сентября, сообщаются слѣдующія извѣстія о происшествіяхъ на островѣ Самосѣ: „Изъ Негрепонта получено извѣстіе, что Турецкій Губернаторъ на островѣ Самосѣ принужденъ былъ спасаться бѣгствомъ и скрыться въ одномъ укрѣпленіи.“ (*Спб. В.*)

Португалія.

Лиссабонъ, 18-го Октября.

Здѣшняя Правительственная газета, сообщаетъ трактатъ, заключенный между Испаніею и Португаліею касательно взаимной помощи. Въ семъ обнародованіи сказано, что Португальская Королева по желанію объявленному Испанскою Правительницею, послала ей вспомагательный корпусъ не только для того, чтобы способствовать къ прекращенію смятеній въ Испаніи, возжигаемыхъ сонерниками, но также по дѣлу защищаемому обѣими Королевами, вознаграждая за помощь, оказанную прежде Испанскимъ Правительствомъ, и заключили въ семъ конвенцію, на основаніи третьей добавочной статьи четвернаго сою-

4 działa, które morderczy ogień miotały. Strata Krystynistów, którzy przez noc całą w złey pozycyi tak mocno byli attakowani, musiała bydź nader znaczną. Karoliści kładą ją na 3,000 ludzi. Artyllerya i obozy woysk Królowey również w ręce Karolistów wpadły.

— Dzisia na giełdzie były wiadomości, potwierdzające o pobiciu Krystynistów, przez pośrednictwo korrespondencyi od granic hiszpańskich, i papiery spadły. Ku końcowi giełdy miały nadeyśdź pomyślnieysze wiadomości z Katalonii, jako to: mówią, że od przybycia Jenerała *Miny* do Barcellony, wielka liczba ochotników przybyła, aby stanąć w szeregach Krystynistów.

— Karolistowscy Jenerałowie *Sancho* i *Muchacho*, d. 25go w towarzystwie 12tu żandarmów, udali się do Narbonne. (*A.P.S.Z.*)

Wielka Brytania i Irlandya.

Londyn, dnia 6 Listopada.

Poseł Rossyyski, Hrabia *Pozzo-di-Borgo*, w poniedziałek dawał obiad dyplomatyczny dla Xiążąt Alexandra i Pawła *Liewenow*, Hrabiego i Hrabiny *Staremberg*, Jenerała *Suchozanet*, Hrabiego *Kaunitz*, Pełnomocnika Austryackiego Pana *Hummellauer*, Rossyyskiego Konsula Jeneralnego *Benkhausen*, i Barona *Cetto*.

— W biegu następnego tygodnia wszyscy Ministrowie gabinetowi do Londynu powrócą, gdyż obecność ich potrzebną będzie na przyszłą środę przy mianowaniu Szeryffów i zdawaniu rapportu Rekordera. (*A.P.S.Z.*)

Austrya.

Praga, dnia 21 Października.

Były Marszałek Francuzki, Hrabia *Bourmont*, przybył tu, i niezwłócznie odwiedził Nayjaśnieyszego *Karola Xgo*. Mówią, że on długo tu zabawi. — Dnia 19go, Austrya utraciła znakomitego Jenerała, Hrabię Wincentego *Esterhazy*, zięcia Xiążęcia *Lichtensteina*. Umarł on w Eisgrube, w Morawii, mając 49 lat wieku. (*P. P.*)

Turcya.

Konstantynopol, dnia 7 Października.

Xiążę *Miłosz* gotuje się już do wyjazdu na powrót do Serwii. — Na dzień Św. Dymitra (7go Listopada), zamierza sobie przybydź do swey rezydencyi, Kragujewac. Mówią, że Porta chętnie przyjęła wszystkie jego żądania względnie wewnętrznych zarządów Serwii; w ogólności Xiążę bardzo jest zadowolony pobytem swoim w Konstantynopolu. Rozeszły się nawet pogłoski, że Sułtan ma zamiar przyłączyć do Serwii jeden okręg Bośnii, ażeby z jedney strony wynagrodzić naród Serwiański i jego Xiążęcia, a z drugiey, utrwalić spokoyność granic Serwiańsko-Bośniyskich. — Lecz dotąd są to pogłoski nie pewne. — Nieporządki na wyspie Samos przybierają groźną postać. (*G. Szl.*)

Grecya.

Ateny, dnia 8 Października.

Nasz Arcy-Kanclerz Hrabia *Armansperg*, poniósł dotkliwą stratę, przez śmierć starszey swey córki, zaślubioney z Xięciem *Kantakuzeno*, która, powracając ze Stambułu, zakończyła życie w nocy, z dnia 22go na 23ci Września. Mówią, że dotknięta była morową zarazą, grassującą w Stambule. (*G. C.*)

W gazecie tuteyszey *Soter*, pod dniem 6tym Września, udzielone są następujące wiadomości o wypadkach na wyspie Samos: „Z Negrepontu otrzymano wiadomość, że Turecki Gubernator na wyspie Samos, zmuszony był ratować się ucieczką i skryć się w jedney warowni.“ (*G. S. P.*)

Portugalia.

Lisbona, dnia 18 Października.

Tuteysza rządowa gazeta umieszcza traktat, zawarty pomiędzy Hiszpanią a Portugalią, względem udzielenia wzajemney pomocy. W publikacyi tey powiedziano, że Królowa Portugalska, z powodu oświadczonego życzenia Rejentki Hiszpańskiey, nietylko dla tego, żeby pomódz do przytłumienia w Hiszpanii niespokoyności, przez Pretendenta podsycanych; lecz także w interessie sprawy przez obiedwie Królowe bronioney, wywzajemniając się z pomocy, dawniey przez Rząd Hiszpański udzieloney, posłała jey posiłkowy korpus i zawarła w tym względzie konwencyą, na zasadzie trzeciego dodatkowego artykułu do poczwórnego przy-

за отъ 22-го Апрѣля 1834 года. Содержаніе сей конвенціи состоитъ въ 8 слѣдующихъ статьяхъ. Ст. 1. Португалія обѣщается доставить противу соперника вспомагательный 6,000-й корпусъ, который мало помалу, можетъ быть усиленъ до 10,000. Ст. 2. Войско сіе изъ 6,000 будетъ стоять въ готовности на границѣ для перехода чрезъ оную 30 Сентября. Ст. 3. День вступленія опредѣлятъ совокупно оба Правительства. Ст. 4. Вспомагательный корпусъ по вступленіи займетъ мѣсто при Саламанкѣ, если обстоятельства не принудятъ назначить другое мѣсто, которое совокупно опредѣлятъ оба Правительства; оттуда войско, сообразно повелѣнію своего Правительства съ согласіемъ Испанскаго, мало помалу будетъ подвигаться далѣе. Ст. 5. Португальское войско должно быть содержано въ полѣ въ такомъ состояніи, въ какомъ обыкновенно содержатся вспомагательныя войска. Ст. 6. Королева Правительница обѣщается помагать въ содержаніи вспомагательнаго войска, принимая на себя доплату того количества, какое составляетъ разность между жалованьемъ во время мира и войны; количество оного назначено будетъ особеннымъ договоромъ. Ст. 7. Королева Правительница обѣщаетъ, принимать Португальскія войска также точно на ея землѣ, какъ и войско Испанское; Королева же Португальская, обѣщаетъ тотчасъ отозвать своихъ солдатъ послѣ прекращенія войны съ соперникомъ. Ст. 8. Договоръ сей долженъ быть утвержденъ въ продолженіи 4 дней. Данъ въ Лиссабонѣ 24-го Сентября 1835 года, и подписанъ Княземъ *Палмелла* и Испанскимъ Посланникомъ Г-мъ *Перецъ-де-Кастро*. (*G. C.*)

Іоническіе Острова.

Корфу, 12-го Октября.

Безпорядки въ Албаніи уже прекращены. Порта имѣетъ нынѣ время и досугъ заняться Варварійскими краями и *Мегмедомъ Али*. Сколько намъ извѣстно, Порта дѣлаетъ нынѣ большія вооруженія, которыхъ цѣлію будтобы Триполь; но послѣ употреблены-будутъ къ чему онѣ то другому. *Мегмедъ-Али* долженъ быть осторожнымъ; ибо какъ скоро Султанъ поставитъ себя въ выгодное положеніе, то вѣроятно захочетъ утвердить свою верховную властъ въ Сиріи, а что Султану нетрудно бы было возвратить Сирію, кажется сіе потверждаетъ, господствующее въ семъ краѣ неблагорасположеніе къ *Ибрагиму-Пашѣ*, болѣе и болѣе обнаруживающееся; кромѣ сего Султанъ можетъ полагаться на посредственное содѣйствіе Россіи, если только предприметъ экспедицію въ Сирію. Въ семъ случаѣ Порта имѣла бы больше силы, нежели прежде *Мегмедъ-Али*, и можетъ ожидать въ Сиріи благопріятнаго успѣха. Неизвѣстно удовольствуется ли она симъ и не задумаетъ ли дѣйствовать далѣе противу *Мегмеда-Али*. Порта безъ сомнѣнія намѣрена подрѣзать *Мегмеда-Али*; а что она будетъ имѣть къ сему средства, лишь только водворится въ Сиріи; это предвидитъ и самъ Вице-Король: ибо онъ какъ отчаянный игрокъ ставитъ все на Сирію и изъ ней черпаетъ всѣ силы. Впрочемъ если и дойдетъ когда нибудь до войны между нимъ и Портою, то или весьма мало или вовсе не найдетъ онъ подкрѣпленія со стороны обѣихъ морскихъ Державъ, коихъ благорасположеніе, какъ видно изъ публичныхъ листовъ, весьма слабѣетъ, и нелегко можно повѣрить, чтобы онѣ соединились противу Порты въ пользу *Мегмеда-Али*. (*G. C.*)

Остъ-Индія.

Изъ новѣйшихъ извѣстій, полученныхъ въ Англіи изъ Индіи, видно, что внѣшняя политика Британскаго Правительства въ Остъ-Индіи ограничивалась наблюденіемъ за переговорами между *Рундшитъ-Сингомъ* и Владѣтелемъ Кабульскимъ, потому, что окончаніе войны между ними будетъ чрезвычайно важно для выгодъ Англіи.— Ежели *Руншитъ - Сингъ* будетъ побѣжденъ, то въ тѣхъ странахъ значительно усилится вліяніе Персидскаго Двора.—Обѣ воюющія стороны, Афганы и Сіики, собираютъ свои войска вблизи Пешавера, который находится во власти *Рундшитъ-Синга*. Говорятъ, что армія Афгановъ состоитъ изъ хорошо вооруженныхъ, храбрыхъ и отчаянныхъ наѣздниковъ; но и Сіики весьма рѣшительны, обучены Европейскими, по большой части Французскими Офицерами, и очень многочисленны; по этому полагали, что битва между ними будетъ кровопролитна. *Рундшитъ-Синга*, Раджу Пундшаба, Лагора, Кашемира и окрестныхъ странъ, называютъ въ Индіи Сѣвернымъ Львомъ и Раджею пяти морей; онъ вѣрный приверженецъ и защитникъ Остъ-Индской Компаніи. Напротивъ того *Достъ-Магоммедъ-Ханъ* питаетъ къ Компаніи вражду.— Генералъ *Рундшитъ-Синга, Гулабъ-Сингъ*, извѣстный въ Европѣ изъ писемъ *Жакмона*, потерялъ незначительное сраженіе. Но самъ *Рундшитъ-Сингъ* находится еще на лѣвомъ берегу Индіи, съ главными своими

mierza z d. 22go Kwietnia 1834go roku. Przeznaczenie tey konwencyi zamyka się w ośmiu następujących artykułach. Art. 1szy. Portugalia przyrzeka, przysłać przeciw pretendentowi korpus posiłkowy z 6,000 ludzi złożony, który zwolna do 10,000 powiększony bydź może. Art. 2gi. Te 6,000 ludzi mają stać w pogotowiu na granicy do przeyścia jey w dniu 30tym Września. Art. 3ci. Dzień wkroczenia obadwa Rządy wspólnie oznaczą. Art. 4ty. Korpus posiłkowy po swojém wkroczeniu, ma objąć stanowisko przy Salamance, jeżeli okoliczności nie zniewolą do przeznaczenia mu innego punktu, który obadwa Rządy wspólnie wyznaczą; ztamtąd woysko, stosownie do instrukcyi swojego Rządu, z przyzwoleniem Rządu Hiszpańskiego, zwolna daley postępować będzie. Art. 5ty. Woysko Portugalskie ma bydź utrzymywane w polu na takiey stopie, na jakiey zwykle utrzymywane są woyska posiłkowe. Art. 6ty. Królowa Rejentka obowiązuje się przyłożyć do utrzymania posiłkowego woyska, biorąc na siebie dopełnienie tey różnicy, jaka zachodzi między żołdem wypłacanym w czasie woyny i w czasie pokoju; wielkość tey różnicy oznaczona zostanie przez osobną ugodę. Art. 7my. Królowa Rejentka przyrzeka, że woyska Portugalskie tak będą przyjęte i traktowane na jey ziemi, jak woysko Hiszpańskie; Królowa zaś Portugalska przyrzeka natychmiast odwołać swoich żołnierzy po ukończeniu woyny z pretendentem. Art. 8my. Ta ugoda ma bydź ratyfikowana w przeciągu dni 4rech. Datowana jest w Lisbonie dnia 24go Września 1835go roku, a podpisana przez Xięcia *Palmellę* i Hiszpańskiego Posła P. *Perez de Castro*. (*G. C.*)

Wyspy Jońskie.

Z Korfu, dnia 12 Października.

Niespokoyności w Albanii przytłumione już zostały. Porta ma teraz czas i wolną rękę do zajęcia się Barbaryyskiemi krajami i *Mehmedem-Alim*. O ile wiemy, Porta zaymuje się teraz wielkiemi przygotowaniami, których przeznaczeniem ma bydź Trypol; ale pożniey, mają bydź do czego innego użyte. *Mehmed-Ali* powinien się mieć na baczności: bo skoro Sułtan uyrzy się w korzystném położeniu, zechce zapewnie ustalić swoją naywyższą władzę w Syryi. Że zaś Sułtanowi nie byłoby trudno odzyskać na powrót Syryą, zdaje się to potwierdzać panujący duch w tym kraju, coraz widoczniey objawiający się przeciw *Ibrahimowi-Baszy*; prócz tego Sułtan może rachować na pośrednie działanie Rossyi, jeżeli tylko przedsięweźmie do Syryi wyprawę. W tym razie Porta wystąpiłaby z większą przewagą, niżeli dawniey *Mehmed-Ali*, i może bydź pewną w Syryi pomyślnego skutku. Kto wie, czy nawet poprzestałaby na tém, i czy nie myślałaby daley postąpić przeciw *Mehmedowi*. Porta bezwątpienia ma zamiar skarcenia *Mehmeda-Alego*, i że będzie miała do tego środki, skoro tylko ustali się w Syryi; przeczuwa to sam Vice-Król, ponieważ, jako rozpaczający szuler stawia wszystko na Syryą i w niey całe siły zbiera. Zresztą jeżeli przyydzie kiedy do woyny między nim a Portą: albo bardzo małe, albo żadnego nie znaydzie wsparcia, ze strony obudwu Mocarstw morskich, których przychylność, jak z publicznych pism widzieć można, jest bardzo słaba, i które, trudno przypuścić, aby się złączyły przeciw Porcie, na korzyść *Mehmeda*. (*G. C.*)

Indye Wschodnie.

Z nowych wiadomości w Anglii z Indyy, okazuje się, że zewnętrzna polityka Rządu Angielskiego w Indyach - Wschodnich ograniczała się uważaniem układów między *Rundszid-Singiem* a Władcą Kabulu, dla tego, że ukończenie między niemi woyny, będzie nadzwyczay ważną rzeczą dla dobra Anglii.— Jeśliby *Rundszid-Sing* był zwyciężony, tedy w krajach tamtych znacznie się wzmoże wpływ Dworu Perskiego. Obie walczące strony, Afganowie i Siikowie zgromadzają swe woyska w bliskości Peszaweru, które to miasto znayduje się w mocy *Rundszid-Singa*. Mówią, że woysko Afganów składa się z dobrze uzbrojonych walecznych i na wszystko gotowych najezdników; lecz też i Siikowie cale są śmiali, wyuczeni przez Europeyskich, a po większey części Francuzkich oficerów, i bardzo są liczni; ztąd wnioskowano, że walka między niemi będzie krwawa. *Rundszid-Singa*, Radżę Pundszaby, Lahory, Kaszemiru i okolicznych krajów, w Indyach, nazywają Lwem Północnym i Radżą pięciu mórz; jest on wiernym stronnikiem i obrońcą Wschodnio - Indyyskiey Kompanii. Przeciwnie, *Dost-Mahommed-Chan* pała ku Kompanii nienawiścią. *Rundszid-Singa* Jenerał *Hulab-Sing*, znany w Europie z listów *Żakmona*, przegrał mało znaczącą bitwę; lecz *Rundszid-Sing* osobiście znayduje się jeszcze na lewym brzegu Indyy z głównemi siłami; do jego przybycia nic nie może zayśdź stanowczego. Odkrył on spisek między Mahometańską szlach-

ми силами; до прибытія его ничего рѣшительнаго произойти не можетъ. Онъ открылъ заговоръ Магометанскаго Дворянства въ Кашемирѣ въ пользу Владѣтеля Кабульскаго, что весьма обезпокоило его; ибо слабую сторону власти его составляетъ всеобщая непріязнь къ нему Магометанскихъ жителей въ его владѣніяхъ.— Сики суть народъ слишкомъ малочисленный, и потому не могутъ основать и утвердить Государство обширное; еслибъ даже они и остались побѣдителями въ предстоящей войнѣ, то приращеніе обширныхъ земель,населенныхъ враждебными имъ жителями, послужило бы только къ ослабленію ихъ силы.

— Генералъ *Алларъ*, Главнокомандующій арміи Рундшита, прибывшій недавно въ Парижъ, намѣревается вывезти оттуда мастеровъ для литья ядеръ; онъ никакъ не могъ выучить этому искусству Индѣйцевъ, хотя они довольно хорошо умѣютъ отливать пушки. Онъ женатъ на дочери Лагорскаго Князя, и имѣетъ пятерыхъ дѣтей, находящихся нынѣ въ Католическомъ пансіонѣ, въ Парижѣ. — *Рундшитъ-Сингу* теперь около 55 лѣтъ отъ роду, но онъ уже дряхлъ, какъ 80-ти лѣтній старикъ. Старшій его сынъ, 25 лѣтъ, наслѣдующій по отцѣ обширными его владѣніями, какъ говорятъ, гордъ и надмененъ, и уже обнаружилъ свое нерасположеніе къ Остъ-Индской Компаніи, объявивъ намѣреніе подкрѣплять нападенія на Британскія владѣнія.— Англійское Правительство, которое соблюдало доселѣ самый строгій неутралитетъ въ отношеніи къ борьбѣ о Кабульскомъ Престолѣ, сдѣлало наконецъ первый шагъ къ сближенію съ побѣдоносною династіею *Достъ-Мугаммеда*. Оно отправило въ Кабулъ дипломатическаго Агента, молодаго Кашемирскаго Брамина, *Могунъ-Лала*, который путешествовалъ въ этихъ странахъ съ *Борисомъ* и *Жераромъ*, а теперь посланъ въ качествѣ газетчика. У Восточныхъ Владѣтелей существуетъ обыкновеніе держать при чужеземныхъ Дворахъ оффиціяльно акредитованнаго газетчика, коего занятія состоятъ, собственно, въ доставленіи Придворныхъ извѣстій, но который обыкновенно служитъ полуоффиціяльнымъ Агентомъ для веденія предварительныхъ переговоровъ до того времени, когда уже должно бываетъ передать оныя настоящимъ Посланникамъ.— Во внутреннихъ областяхъ Британской Индіи спокойно совершается постепенное развитіе существующей тамъ системы управленія. — Въ послѣднее время надлежало вмѣшаться въ управленіе Джейпурскаго Государства, гдѣ Министръ *Джотарамъ* умертвилъ Раджу.— *Джотарамъ* грозилъ сначала намѣреніемъ воспротивиться вооруженною силою, но внутренніе раздоры Вельможъ лишили его всякой надежды на успѣхъ и онъ покорился и содержится подъ стражей неподалеку отъ Агры.— Если откроютъ достаточныя доказательства его вины, то онъ будетъ казненъ. Сынъ Раджи еще малолѣтенъ, и потому управленіе ввѣрено Регенту, *Бурри Саулу*, человѣку знатной фамиліи, но безъ всякихъ дарованій Правительственныхъ. Впрочемъ онъ имѣетъ власть только по имени; а управляетъ Государствомъ, собственно, Англійскій Резидентъ.— При нравственной испорченности, произведенной между Аристократіею долгими междоусобіями и порабощеніемъ, надлежитъ ожидать безпорядковъ важныхъ.—Хотя всякое непосредственное участіе въ управленіи Государствъ Раджпутскихъ совершенно противно Политической системѣ Англіи, но настоящее положеніе этого Государства такъ непрочно, что, рано или поздно, и вѣроятно въ скоромъ времени, Англія должна будетъ рѣшиться присвоить себѣ, управленіе этою страною. Принятыя въ послѣдніе два года мѣры къ замѣненію туземнаго языка Англійскимъ, произвели, какъ и должно было ожидать, немало безпокойства въ образованнѣйшемъ классѣ тамошнихъ жителей.— Дворянство при туземныхъ Дворахъ, въ надеждѣ пріобрѣсть вліяніе и выгодныя мѣста, легко согласилось воспитывать своихъ дѣтей по образцу Англичанъ; но коль скоро разнесся въ Калькуттѣ слухъ объ уничтоженіи высшаго училища Магометанскаго,то принадлежащія къ Исламизму жители подали противъ того просьбу, которую подписали 8,312 чел., и въ которой они представляли Генералъ - Губернатору, что Правительство Британское обязано поддерживать ученое образованіе Магометанъ. Послѣ этого оффиціально объявлено, что слухи объ уничтоженіи высшаго училища несправедливы. Система свободной торговли пріобрѣла новое расширеніе въ Сингапурѣ. Американскіе корабли доселѣ не впускались въ эту гавань. Слѣдствіемъ того было, что они приходили въ сосѣднее Голландское заведеніе Кіо, и товары, которые не находили тамъ, заставляли привозить туда на лодкахъ изъ Сингапура. Это положеніе дѣлъ теперь прекращено, и Американцамъ предоставлены одинакія съ прочими націями права. (*Спб. В.*)

tą w Kaszemirze na stronę Władcy Kabulu, co bardzo go zatrwożyło: gdyż słabą stroną jego panowania składa powszechna ku niemu nienawiść mieszkańców Mahometańskich w jego posiadłościach. Siikowie, jest to naród wcale nie liczny, i dla tego nie może założyć i utrzymać rozległego państwa; jeśliby nawet zwyciężcami zostali w teraznieyszey woynie, tedy przymnożenie rozległych krajów, zamieszkałych przez nieukontentowanych ku nim mieszkańców, posłużyłoby tylko do osłabienia ich siły.

— Jenerał *Allard*, Głównodowodzący w woysku Rundszida, który przybył nie dawno do Paryża, ma zamiar sprowadzić ztamtąd ludwisarzy do wylewania kul działowych; żadnym sposobem nie mógł wyuczyć tey sztuki Indyanów, chociaż dość dobrze wylewają działa. Żonaty on jest z córką Xięcia Lahory, i ma pięcioro dzieci, znaydujących się teraz na pensyonie katolickim w Paryżu. *Rundszid-Singa* ma teraz około 55 lat wieku, lecz już tak zgrzybiały, jak 80 letni starzec. Starszy syn jego, mający lat 25, który ma odziedziczyć po oycu rozległe jego posiadłości, mówią, że jest hardy i nadęty i okazał już swoje nieukontentowanie ku Wschodnio-Indyyskiey Kompanii, oświadczywszy zamiar posiłkowania napadów na posiadłości Angielskie. Rząd Angielski, który dotąd zachowywał nayściśleyszą neutralność w walce o tron Kabulski, uczynił nakoniec pierwszy krok, do zbliżenia się ze zwycięzką dynastyą *Dost-Muhammeda*. Rząd wspomniony wysłał do Kabulu dyplomatycznego Ajenta, młodego Kaszemirskiego Bramina, *Mohun-Lala*, który zwiedzał te kraje, z *Bornsem* i *Gerardem*, a teraz wysłany został w obowiązku nowiniarza. U władzców Wschodu trwa zwyczay utrzymywać przy Dworach cudzoziemskich urzędowie naznaczonego nowiniarza, którego zatrudnienia zawierają się właściwie, w dostarczaniu wiadomości Dworu, lecz, który zwyczaynie uważany jest za półurzędowego Ajenta, dla odbywania poprzedniczych układów, do tego czasu, gdy już wypada zdawać je przez rzeczywistego Posła. W wewnętrznych posiadłościach Indyy Angielskich spokoynie się wypełnia, stopniowo rozwijanie się trwającego tam systematu zarządu. W ostatnich czasach wdać się wypadało do zarządu Państwa Dżeypurskiego, gdzie Minister *Dżotaram* zabił Radżę.— *Dżotaram* zagrażał z początku zamiarem, oprzeć się siłą zbroyną— ale wewnętrzne niezgody Magnatów— pozbawiły go wszelkiey nadziei pomyślnego skutku, on się poddał i jest utrzymywany pod strażą nie daleko Agry. Jeśli odkryte będą dostateczne dowody jego winy, tedy będzie on karanym. Syn *Radżi* jeszcze jest małoletnim, i dla tego zarząd poruczony Regentowi *Burri-Saula*, człowiekowi znakomitey familii, lecz bez żadnych talentów do Rządu. Zresztą ma on tylko władzę z imienia, a właściwie zarządza państwem, Rezydent Angielski. Przy moralném zepsuciu, zaszłém między arystokracyą z przyczyny długich woien domowych i ujarzmienia, ważnych oczekiwać należy skutków. Chociaż wszelkie niepośrzednie uczęstnictwo w zarządzie państw Radżputskich zupełnie jest przeciwne systematowi politycznemu Anglii, jednak obecne położenie tey Monarchii tak jest nietrwałe, że wcześniey lub późniey, i zapewna w krótkim czasie, Anglia będzie musiała zdeterminować się na przywłaszczenie sobie zarządu tego kraju. Przyjęte w ostatnich dwóch latach środki do zamienienia krajowego języka na Angielski, sprawiły, jak należało oczekiwać, niemało niespokoyności między oświeceńszą klassą tamecznych mieszkańców. Szlachta przy Dworach tamecznych, w nadziei znalezienia wpływu i mieysc korzystnych, łatwo się zgodziła wychowywać dzieci swoje na wzór Anglików; lecz skoro rozeszła się w Kalkucie pogłoska, o zniesieniu wyższey szkoły Mahometańskiey; wówczas należący do wyznania Islamskiego mieszkańcy, podali przeciw temu prośbę, którą podpisało 8,312 osób, a w którey przekładali oni Jeneralnemu Gubernatorowi, że Rząd Brytanii powinien wspierać naukowe kształcenie Mahometanów. Potém urzędowie ogłoszono, że pogłoski o zniesieniu wyższey szkoły są fałszywe. Systemat wolnego handlu otrzymał nowe rozszerzenie w Singapur; okręty Amerykańskie nie wchodziły do tego portu. Skutkiem czego było, że wchodziły do sąsiedzkiey Hollenderskiey przystani Kio, i towary, których tam nie znaydowały, sprowadzały tam na łodziach z Singapur. Teraz taki stan rzeczy ustał, i Amerykanie używają równych praw z innemi narodami. (*G. S. P.*)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Ноября 12 д. 1835 г.— Ценсоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій*.